

T.C.

**İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ**

**EGE BÖLGESİ 2008-2013 YILLARI ARASINDA İLAÇ ERUPSİYONU TANILI
YATAN HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Dr. Sinan ÖZÇELİK

DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLAR

UZMANLIK TEZİ

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Şemsettin KARACA

İZMİR – 2014

ÖZET

Ege bölgesi 2008-2013 yılları arasında ilaç erupsiyonu tanılı yatan hastaların değerlendirilmesi

AMAÇ: Hastanemiz dermatoloji servisinde ilaca bağlı deri reaksiyonu nedeniyle yatarak tedavi edilmiş ve diğer bölümlerden dermatolojiye konsülte edilmiş hastaların retrospektif olarak değerlendirilmesi.

GEREÇ VE YÖNTEM: Ocak 2008 – Haziran 2013 tarihleri arasında İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi dermatoloji servisinde ilaç erupsiyonu nedeniyle yatarak izlenmiş hastaların yaş, cinsiyet, kronik hastalık varlığı ve sayısı, alerji hikayesi, sorumlu ilaç, uygulanma yolu, ilacın kullanılmaya başlanması ile kliniğin ortaya çıkışı arasındaki süre, DSÖ nedensellik ilişkisi, reaksiyon tipi ve şiddeti, periferik kanda eozinofili varlığı, histopatolojik confirmasyon varlığı, yatış süresi ve fatura miktarı ile ilgili bilgileri ile diğer bölümlerden dermatolojiye konsülte edilmiş hastaların yaş, cinsiyet, sorumlu ilaç, uygulanma yolu, ilacın kullanılmaya başlanması ile kliniğin ortaya çıkışı arasındaki süre, reaksiyon tipi ve şiddeti, konsültasyon isteyen bölüm ile ilgili bilgileri kaydedildi. Elde edilen veriler yorumlanarak analiz edildi.

BULGULAR: Dermatoloji servisinde yatmış olan toplam 3972 hastanın 78'i (%1,9), konsültasyon olgularının ise 286'sının ilaç erupsiyonu olduğu gözlemlendi. Tüm hastanede yatmış olan toplam 388050 hastanın 364'ünün (< %0,1) ilaç erupsiyonu tanısı almış olduğu saptandı. Yaş ortalaması 51 olan olguların %50,9'u kadın, %49,1'i erkekti. En fazla kutanöz reaksiyon yapan ilaçların antimikrobiyaller, analjezik-antipiretikler ve santral sinir sistemi ilaçları olduğu görüldü. En sık görülen reaksiyon paterninin makulopapüler ilaç erupsiyonu, ikinci sırada ürtikerin olduğu görüldü. Dermatoloji servisinde reaksiyon tipi ile kliniğin ortaya çıkış süresi arasında anlamlı bir ilişki saptandı ($p < 0,001$). Dermatoloji servisinde ortalama yatış süresi $9,6 \pm 6,3$, 5,5 yıl içindeki 78 olgunun ortalama hospitalizasyon fatura miktarı 1029,02 TL olarak bulundu. İlaç erupsiyonu açısından en çok dahili bölümlerin konsültasyon istemiş olduğu görüldü. Bununla birlikte konsültasyon notlarına yetersiz kayıt düşüldüğü görüldü.

SONUÇ: İlaç erupsiyonu bir dizi probleme yol açabildiği için insan sağlığını, hospitalizasyonu ve maliyeti arttırdığı için sağlık ekonomisini olumsuz etkilemektedir. Bu durum ilaç tedavisinin etkili, güvenli ve ekonomik biçimde uygulanmasını sağlayan akılcı ilaç kullanımına ve etkin çalışan bir farmakovijilans sistemine ihtiyacı gündeme getirmektedir.

Anahtar kelimeler: İlaç erupsiyonu, kutanöz ilaç reaksiyonu.

ABSTRACT

Evaluation of the characteristics of inpatients with drug eruption between 2008 and 2013 in Aegean Region

AIM: Evaluate the characteristics of both the inpatients and the consultation cases of dermatology clinics who suffer from drug eruptions.

MATERIAL AND METHOD: A retrospective hospital-based study over a period of 5 years (January 2008 to June 2013) was carried out in the Department of Dermatology of Izmir Katip Celebi University Atatürk Education and Training Hospital to record various cutaneous ADRs of the hospitalized patients and the consultation cases of dermatology from other clinics. Based on ages, gender, concomitant chronic diseases, history of allergy, culprit drugs, latency period (between the intake of the drug and the onset of the skin eruption), WHO causality definitions, types and severity of reaction, presence of peripheral eosinophilia and histopathological confirmation, duration of hospitalization, hospitalization expense. The data was subjected to descriptive analysis.

RESULTS: It was observed that, there were 78 out of 3972 inpatients and 286 consultation patients with a diagnosis of drug eruption. Between that given time period, the total number of patients that were hospitalized is 388,050 and among those patients only 364 patients (<%0,1) were diagnosed as drug eruption. The mean age of the patients was 51, the percentages of male and female were %49,1% and 50,9% respectively. While the most common drugs causing drug eruptions were antimicrobial drugs, non-steroidal anti-inflammatory drugs and central nervous system drugs, the most common type of eruption was a maculopapular drug eruption, followed by urticaria. There was a significant correlation between reaction duration and the type of eruption. ($p < 0,001$) Mean length of the stay in dermatology clinic was $9,6 \pm 6,3$ days for dermatology inpatients. The medium amount of the hospitalization expense of 78 patients was found to be 1029,02 TL. Non-surgical departments seem to be having more consultation requests to dermatology regarding drug eruptions. However, the clinical information in the consultation records were insufficient.

CONCLUSION: Drug eruption adversely affects health economics because it causes complications in patients' health, increases the duration of hospitalization and also increases the cost of patient care. All these issues raise the need of an efficient pharmacovigilance system and rational drug use, which provides an effective, safe and cost-effective therapeutic approach.

Key words: Drug eruptions, cutaneous drug reactions.